

PER BERGGREN

VÄRMLAND

Kronan bland Svea rikets länder

THE CROWN AMONG THE COUNTIES OF SWEDEN

Translation Neill Dronsfield

VOTUM

VÄRMLAND
Kronan bland Svea rikets länder
The crown among the counties of Sweden

© 2022 Per Berggrén och Votum Förlag, Karlstad
Översättning till engelska Neill Dronsfield
Form Per Berggrén

Bild bokens framsida: Rottneros herrgård
Bild på främre pärms insida: Böljande berg i norra Värmland
Bild på bakre pärms insida: Vänervy från Lurö

Papper: GardaMatt Ultra 150 g
Tryck: GPS Group, Bosnien Hercegovina 2022
ISBN 978-91-89021-62-4
www.votumforlag.se
www.perberggren.one

För tryckningen av denna bok har bidrag erhållits från:
Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur

Skogsstjärna, Värmlands landskapsblomma.
Starflower, the county flower of Värmland.

Contents

6	Preface - Ingemar Eliasson
8	The crown among the counties of Sweden
10	The landscape
34	The border county
46	Karlstad
74	The mineral county
88	Alfred Nobel
102	The authors
120	Rottneros
130	The music
144	Borgvik
156	Ekshärad
166	Summer pastures
174	The Forest Finns
186	Sports
198	The Food of Värmland - author Lena Sewall
206	More Värmland
222	Thank you, photographers and Important sources
224	And finally

Innehåll

7	FÖRORD - INGEMAR ELIASSON
9	KRONAN BLAND SVEA RIKES LÄNDER
11	NATUREN
35	GRÄNSLANDET
47	KARLSTAD
75	MINERALRIKET
89	ALFRED NOBEL
103	FÖRFATTARNA
121	ROTTNEROS
131	MUSIKEN
145	BORGVIK
157	EKSHÄRAD
167	SÄTERKULTUREN
175	SVEDJEFINNARNA
187	SPORT
196	VÄRMLÄNSK MAT - FÖRFATTARE LENA SEWALL
204	MERA VÄRMLAND
222	TACK, FOTOGRAFER OCH VIKTIGASTE KÄLLOR
224	SLUTLIGEN

During the 12 years that Ingemar Eliasson was a much appreciated county governor of Värmland, he played a very active role in the cultural life of the region and contributed extensively to the development of the county's unique assets.

Preface

Try to capture Värmland in pictures. A tricky thing to do, but it would be wrong not to try. Per Berggrén has tried, and succeeded magnificently. This masterpiece about the county of Värmland is a long-awaited follow-up to his 2004 book called *Värmlands pärlor*.

Images of a landscape depend on the chosen perspective. Things change constantly. Angles and subjects spring from the photographer's temperament, and bring the images to life. The picture is both general and personal. Some people might not find what they expected. That is how it should be. Then the selection of subject has engaged the interest of the reader and viewer.

It is said that a picture paints a thousand words. For a picture to convey what is hoped for, it must create an atmosphere or illustrate a fact. This requirement is fulfilled in this book. The images awaken a curiosity to know more, and the words answer to

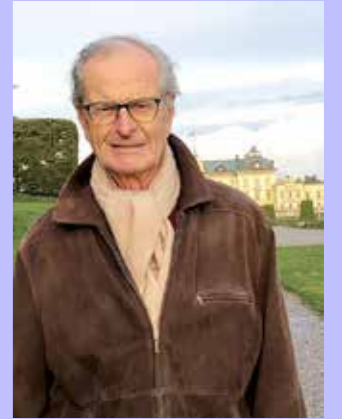
that. If not a thousand, then enough to share additional knowledge.

The pictures mirror the body and soul of Värmland, but a picture is never complete. The landscape is constantly changing. Human lives leave their traces. A true picture in time must also show the remains of previous lives, as well as glimpses of the future. These are the qualities that this book delivers.

The subtitle of this book, *The crown among the counties of Sweden*, is a line of verse from the anthem of Värmland, Värmlandsvisan. We have been singing these boastful words for 150 years. We intend to carry on singing, but perhaps with a change of key, and a new verse where we sing about *the pearl of Europe's provinces*. Maybe this can be the subtitle of Per Berggrén's next book about the county of Värmland.

Ingemar Eliasson

Under sina tolv år som uppskattad landshövding i Värmland deltog värmlänningen Ingemar Eliasson mycket aktivt i det kulturella livet och bidrog i hög grad till utvecklingen av landskapets unika värden.

Förord

Låter sig Värmland fångas på bild? Svårt, men det vore fel att inte försöka. Per Berggrén har försökt och lyckats storartat. Föreliggande praktverk om landskapet Värmland är en efterlängtd uppföljare till hans *Värmlands pärlor* från 2004.

Bilden av ett landskap beror på vilken utsiktspunkt som väljs. Här skiftar den oavbrutet. Vinklar och motiv är sprungna ur författarens och fotografens temperament. Det ger liv åt urvalet. Bilden blir både allmängiltig och personlig. Någon kommer säkert sakna något. Det är som det ska. Då har urvalet av motiv skapat intresse hos läsaren och betraktaren.

En bild säger mer än tusen ord, heter det. Men för att en bild ska förmedla det som önskas krävs att den fångar en stämning eller illustrerar ett faktum. Det kravet uppfylls här. Bilderna väcker lust att få veta mer. Då finns orden. Om

inte tusen så tillräckligt många för att förmedla ytterligare kunskap.

Bilderna återger det som är kropp och själ i landskapet Värmland, men fullständig kan bilden aldrig bli. Landskapet är i ständig förändring. Livet som levs där lämnar spår. En sann ögonblicksbild måste uppvisa lämningar från tidigare liv och aningar om framtiden. Det är en av kvaliteterna i denna bok att det återspeglas.

Boken har getts undertiteln *Kronan bland Svea rikets länder*, hämtat ur Värmlandsvisan. Denna kaxiga text har vi sjungit i hundrafemtio år. Och vi tänker fortsätta, men nynnär efter ett tonartsbyte på en ny vers där landskapet upphöjs till *Pärnan bland Europas Provinser*. Kanske blir det undertiteln på Per Berggréns nästa bok om landskapet Värmland.

Ingemar Eliasson

Lars Löfgren:

”Värmland is not a county
Värmland is a feeling”

The crown among the counties of Sweden

The purpose of this book is to provide a taste of the culture to be found in the county of Värmland. The book should be just as interesting for those of us who live here as for those who visit us. This can be a book that we gladly take with us to our good friends in other parts of the world to show what it looks like where we live.

My aim has been to show in pictures and words the phenomena that are special to those of us who love our Värmland. That could be Rottneros Park, swimming in the river Klarälven or even motor rally, which has deep roots in Värmland. But it could also be the community spirit found in Borgvik. And of course, the food in Värmland is very special.

Making a book about Värmland has been interesting and informative and I have met many nice and

helpful people. I would like to thank all of you for your kindness and valuable assistance. Lena Sewall, the Hiram of Värmland, has contributed an entire chapter and also shared her wisdom in the chapter on local authors.

I have taken most of the pictures myself, however for some of the “impossible” photos I have been helped by skilled photographers. Thank you all for your valuable contribution.

One person has meant a great deal and I want to give her some extra thanks: Inger, my wife, who supported me, read the text and made wise comments, helped with the car navigation, managed the refreshments and came with me on all the trips around Värmland. Thanks Inger!

Karlstad in March 2022
Per Berggrén

Lars Löfgren:

”Värmland är inte ett landskap
Värmland är ett sinnestillstånd”

KRONAN BLAND SVEA RIKES LÄNDER

Avsikten med denna bok är att den ska ge ett smakprov på den värmländska kulturen. Boken ska vara lika intressant för oss värmlänningar som för dem som gästar oss. Det skall vara en bok som vi gärna tar med oss till goda vänner i andra delar av världen för att visa hur det ser ut där vi bor.

Min strävan har varit att i bild och ord visa de värmländska företeelser som är speciella för oss som älskar vårt Värmland. Det kan lika väl vara Rottneros park som bad i Klarälven eller rentav rally, som har djupa rötter i Värmland. Men det kan också vara det i allra högsta grad levande samhället Borgvik. Och självklart är ju även den värmländska maten en pärla.

Att göra en bok om Värmland har varit

intressant och lärorikt och jag har träffat många trevliga och hjälpsamma människor. Alla dessa vill jag tacka för vänligt bemötande och värdefull hjälp. Lena Sewall, Värmlands egen Hiram, har bidragit med ett helt kapitel och dessutom haft kloka synpunkter på kapitlet om författarna.

De allra flesta bilderna har jag tagit själv men några ”omöjliga” foton har jag fått hjälp med av skickliga fotografer. Tack alla ni för värdefulla bidrag.

En person har betytt särskilt mycket och henne vill jag tacka extra: Inger, min hustru, som stöttat, läst och haft kloka synpunkter, hjälpt till med bilorienteringen, skött mathållningen och varit med på alla resorna runt hela Värmland. Tack Inger!

Karlstad i mars 2022
Per Berggrén